

Algimantas Fedaravičius

Garsus Lietuvos inžinierius elektromechanikas, technologijos mokslų habilituotas daktaras, Lietuvos mokslų akademijos narys emeritas, profesorius Algimantas Fedaravičius mirė 2024 m. sausio 6 d., eidamas 78-uosius metus. Palaidotas Petrašiūnų kapinėse Kaune.

A. Fedaravičius gimė 1946 m. balandžio 25 d. Kaune. 1975 m. baigė Kauno politechnikos institutą (KPI, nuo 1990 m. Kauno technologijos universitetas (KTU)). 1979 m. apgynė technikos mokslų kandidato, 1988 m. – technikos mokslų daktaro disertaciją. 1991 m. Kauno technologijos universitete jam suteiktas profesoriaus pedagoginis laipsnis. 1968–1980 m. dirbo KPI mokslo centro „Vibrotechnika“ vyresniuoju mokslo darbuotoju, vėliau, iki 1991 m., – Vibromechanizmų laboratorijos vedėju, 2000 m. – Gynybos technologijų instituto direktoriumi, tuo pačiu metu buvo KTU Mechanikos ir mechatronikos fakulteto dekanu. Palaidotas kaune, Petrašiūnų kapinėse

Profesoriaus mokslinių tyrimų rezultatai išpūdingi: jis vadovavo 125 moksliniams tiriamiesiems darbams, programoms ir projektams. Sukurta įranga buvo praktiškai panaudota avarinei situacijai likviduoti Klaipėdos jūrų uoste; ištirta ir praktiškai Lietuvos ir užsienio gynybos institucijose įdiegta serija lazerinių šaulių treniruoklių, leidžiančių realiai imituoti naudojamų šaulių ginklų pavienių šūvių ir šūvių serijų režimus, kovines situacijas bei visus Lietuvos kariuomenės vado aprobuotus šaulių rengimo pratimus; sukurta ir praktiškai įdiegta pusiau natūralaus šaudymo iš artilerinių sistemų treniruočių įranga; sukurtas sklandytuvo LAK-17B skaitinis modelis, pritaikytas sklandytuvo kritiniams režimams tirti, leidžiantis įvertinti atskirų sistemos elementų parametru kitimo įtaką bendram sistemos veikimui ir sudaryta metodika, pritaikyta praktiškai sklandytuvą sertifikuojant; naudojant teorinių ir eksperimentinių tyrimų bei kompiuterinio modeliavimo metodiką, sukurta raketinių taikinių artimojo ir vidutinio nuotolio oro gynybos sistemoms teorinė ir

inžinerinio konstravimo bazė; remiantis tyrimais, sukurti raketiniai taikiniai įdiegti Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų Oro gynybos batalione ir sėkmingai panaudoti daugelyje oro gynybos pratybų.

Akad. A. Fedaravičius paskelbė 273 publikacijas, 4 monografijas, su bendraautoriais parengė 6 studijų vadovėlius ir mokomąsias knygas aukštosioms mokykloms. Jis yra 128 išradimų ir patentų autorius ir bendraautoris (iš jų 8 patentai JAV, Didžiojoje Britanijoje, Vokietijoje, Prancūzijoje), dvylikai sukurtų ir įdiegtų Lietuvos bei užsienio gynybos struktūrose įrenginių suteikti NATO NSN kodai ir jie įtraukti į NATO Logistikos katalogą.

Sukurtos įrangos pagrindu įsteigti šaulių mokymo centrai: Didžiojo Lietuvos etmono Jonušo Radvilos mokomajame pulke, Generolo Jono Žemaičio Lietuvos karo akademijoje, Lietuvos ir Latvijos teisingumo ministerijose, VSAT pasieniečių mokykloje, Lietuvos šaulių sąjungos mokymo centruose Tauragėje ir Šiauliuose, Generolo Povilo Plechavičiaus kadetų licėjuje; minosvaidžių treniruočių įranga įdiegta Divizijos generolo Stasio Raštikio Lietuvos kariuomenės mokykloje; mokomasis raketinis kompleksas RT-400 įdiegtas KOP Oro gynybos batalione ir panaudotas NATO oro gynybos pratybose „Amber Arrow“. Jam dalyvaujant 2006 m. inicijuotas ir parengtas projektas dėl Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymo Nr. X-852 papildymo.

Akademiko veikla įvertinta daugeliu apdovanojimų, iš kurių ypač paminėtini: Pasaulinės intelektinės nuosavybės organizacijos (WIPO) aukso medalis (1985); Lietuvos Respublikos krašto apsaugos sistemos medalis civiliams „Už nuopelnus“ (2016); Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų vado padėka už bendradarbiavimą kuriant ir įdiegiant naujus inžinerinius sprendimus, padedančius tobulinti LK Karinių oro pajėgų oro gynybos pasirengimą, (2019); Lietuvos kariuomenės Karinių oro pajėgų vado padėka už techninį aprūpinimą ir dalyvavimą NATO oro gynybos pratybose „Tobruq Legacy 2020“; Lietuvos Didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Karininko kryžius (2022).

Parengė:

LMA Technikos mokslų skyriaus vyriausioji koordinatore Valerija Paškauskienė

Naudoti šaltiniai:

Akad. A. Fedaravičiaus asmens byla.

V. Valuckienės nuotrauka.